

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Donderdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

30 Junij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Junij.

De *Moniteur* houdt heden de ordonnantie, waarbij het tarief van regien op den invoer voor een aantal artikelen gewijzigd wordt. Met opzigt tot de lienen garens wordt daarbij bepaald, dat zal worden betaald voor de 100 kilogr. van vier verschillende soorten in fijnte: gewone garens, ongebleekt: 38, 48, 80 en 125 fr.; gebleekt: 54, 66, 106, 215 fr.; getwijnde garens ongebleekt: 44, 60, 104, 167 fr.; gebleekt: 61, 81, 136, 215 fr. De ordonnantie is gepomen op het rapport van de ministers van finantien, landbouw en handel.

— Men verspreidt het gerucht, dat de hertog van Nemours, in den loop der maand September, eene reis naar 's Gravenhage zal ondernemen.

— De heer *Appony*, Oostenrijksch gezant aan ons hof, is hiertoe teruggekomen, na van de maand November jl. met verlof afwezig geweest te zijn. Men herinnert zich, dat zijn vertrek algemeen werd toegeschreven aan den wensch, om ontheven te zijn van het houden der redevoering, welke het korps diplomatiek gewoonlijk op Nieuwjaarsdag tot den Koning rigt.

— In den Franschen *Moniteur* van den 26sten Junij vindt men het volgende bericht uit Madrid:

» De voorzitter van den raad der ministers heeft den 20sten Junij aan de cortes het programma van het nieuwe kabinet aangeboden. Dat bestuur zal het *pronunciamiento* van September handhaven.

» Het ministerie heeft bevelen tot het beteugelen der [carlistische] mitelingen in Katalonie afgezonden. Het protestaert tegen het denkbeeld van een bankroet.

» Er is in de cortes noch eenig voorstel gedaan, noch eenige stemming uitgebragt.

De berigten uit Madrid, die langs den gewonen weg ontvangen zijn, loopen tot den 19den. Zij strekken eenigzins tot opheldering der bovenstaande regelen. Door het *pronunciamiento* van September moet men de volksbewegingen in Spanje van 1840 verstaan, ten gevolge waarvan het Regentschap van de Koningin-weduwe *Maria Christina* op den generaal *Espartero* is overgegaan. Men heeft in Spanje in den laatsten tijd van eene nieuwe, aldaar broeiende volksbeweging gesproken, die ditmaal tot het weder uitroepen der staatsregeling van 1812 strekken zou, en waarvan dan onder anderen het gevolg zou zijn, dat de meerderjarigheid der Koningin *Isabella* verscheidene jaren later invallen, en dus ook de Regent *Espartero* zoo veel langer de teugels van het bewind in handen houden zou. De generaal *Rodil*, die aan het hoofd van het nieuwe Spaansche ministerie staat, wordt afgeschilderd; als tegen zulk eene beweging gestemd te zijn. In sommige berigten doet niet dien generaal zelf als eene tegenstander van den Regent *Espartero* voorkomen, wieh men dus den nieuwen eersten minister zoo goed als opgedrongen zou hebben. « Het is mogelijk, » schrijft men in een der brieven uit Madrid, « dat de generaal *Rodil*, die, zoo wel bij de oorlogen in Zuid-Amerika als bij de tegen de carlisten, getoond heeft moed en ondernemingsgeest te bezitten, zelfs te eener tijd eene soortgelijke rol als de generaal *Espartero* speelt; maar hij zal voorzeker niet duldten, dat de Regent langer dan een bestemden tijd (1842) zijn gezag blijft uitoefenen. »

— Ter beurze van heden (27 Junij) was de fonds-notering: 5 pCt. 118,75; 3 pCt. 78,95; Nap. r. 105,70; Spanje 23; Rom. 103 1/2.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 25sten Junij.

Z. M. de Koning van Pruisen is den 23sten naar Petersburg afge-reisd. Het Gemèlde den dag verliet H. M. de Koningin Berlijn zich naar Dresden.

— In de zitting van de kamer der afgevaardigden, van het Koning-

rijk Württemberg, vanden 20 dezer, is door den Württembergischen minister van finantien een ontwerp van wet ter tafel gebragt strekkende tot eene vermindering van de rente der staatschuld van 4 op 3 1/2 per cent.

— Uit Coblenz meldt men, van den 24 dezer, dat aan de overheid aldaar kennis gegeven is, dat de Fransche stoombootmaatschappij, *Renquard de Bussieres* en *Oswald*, welke voornemens is een dagelijksche dienst tusschen Straatsburg en Rotterdam te openen, van de Pruisische Regering verlof bekomen heeft tot het bevaren van het Pruisische gedeelte van den Rijn.

— In berigten uit St. Petersburg van den 14den Junij leest men:

» De bevelhebber onzer troepen langs de kust der Zwarte Zee heeft aan den minister van oorlog het volgende verslag gezonden van een nieuw door de onzen tegen de oproerige bergbewoners verrigt wapenfeit. De chef van de 2de afdeeling der kust vernam, dat een Turksch vaartuig met verboden waren aan den mond van de rivier *Hapezky* aangekomen en door de vijanden reeds binnengehaald was. Hij beval aan den aanvoerder *Barachowitsch*, om met eene afdeeling Asowische troepen onverwijd naar het bedoelde punt te trekken en het turksche vaartuig te verbranden. Dien ten gevolge scheepten zich 200 man kozakken en soldaten van het 5de Tschernomorische bataillon op zes booten in, zeilden naar de opgegevene plaats en vonden daar de Circassiers met twee kanonnen. *Jessaul Barachowitsch* ging met zijne manschappen zoo voorzigtig aan wal, dat de Circassiers, met al hunne waakzaamheid, er niets van bespeurden. De kapitein *Michailowsky*, die te gelijker tijd met een klein kommando aan wal gestapt was, snelde terstond met eenige weinige scherpschutters in het bosch en tastte den vijand hier stoutmoedig aan, terwijl de luitenant der genie *Folkmut* met zes kanonnières en eenige vrijwilligers het vaartuig in brand stak. Op het eerste noodsein kwamen de Circassiers aansnellen, beschoten uit hunne twee kanonnen onze sloepen en openden een hevig geweervuur op onze tirailleurs in het bosch. *Barachowitsch* was intusschen weder nader aan den oever gekomen, en belette niet alleen de bergbewoners het brandende vaartuig te blusschen en de lading te redden, maar vereenigde zich ook met den kapitein *Michailowsky* en den luitenant *Folkmut*, en ont-nam aan de Circassiers hunne beide kanonnen. In dit gevecht werd slechts een gemeen soldaat gedood, en twee kozakken-officieren en zeven gemeenen werden gewond.

» De generaal *Ahnep* maakt in dit bericht nog van een tweede schitterend wapenfeit der onzen gewag. In April kwamen twee Circassiers van een onderworpen stam aan den bevelhebber van het fort Navagnsk, den overste luitenant *Possypkin* berigten, dat de vijand voornemens was eenen op eenen berg gebouwen toren met geschut aan te tasten. Twee kanonnen waren reeds in een naburig dorp, twee anderen stonden nog aan de kust. Terstond na ontvangst van dit bericht begaf de overste luitenant *Possypkin* zich met een kommando van het 8ste Tschernomorische bataillon van land naar de plaats waar het bedoelde geschut in batterij gesteld was, en veroverde, zonder eenig verlies van onze zijde, twee ijzeren kanonnen van groot kaliber.

» De keizer heeft aan de officieren en soldaten, die in deze gevechten onderscheiden hebben, belooningen toegekend en bevólen dat hunne dappere daden officieel ter kennis van het gansche leger gebragt moeten worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Junij.

Bij besluit van den 8sten dezer heeft Z. M. tot commissaris van politie te Breda benoemd *A. van der Pluym*, in plaats van wijlen *M. J. Dieudonné*.

— Bij wijziging van Hoogstedezells besluiten van den 15den Junij, n°. 70 en 71, heeft Zijne Majesteit, bij besluit van 22 dezer, n°. 50, goedgevonden te bepalen, dat de gnaal *de Henricourt* als zaakgelastigden zal geaccrediteerd blijven bij het hof van Stockholm, en dat jongheer

J. C. Gevers als Hoogstdezelfs zaakgelastigde zal optreden bij de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

— Bij besluit van den 23sten Junij jl., n°. 76, heeft Zijne Majesteit aan den luitenant-kolonel *P. G. R. baron Snouckaert van Schauburg* en aan den majoor *J. P. baron van Coehoorn* vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het versiersel van officier der orde van het Legioen van Eer, aan hen door Zijne Majesteit den Koning der Franschen geschonken.

— Tot leden der Provincialen Staten, ter vervulling van buitengewone vacatures, zijn onlangs benoemd geworden:

voor de provincie Noord-Brabant: de heeren *J. A. de Rom*, med. dr. te Bergen-op-zoom, en *B. J. Mutsaers*, fabrikant te Tilburg, beiden wegens den stedelijken stand;

voor de provincie Gelderland: de heeren *B. Heijmeriks*, lid van den raad der stad Nijmegen, en *J. G. ten Boven*, rentenier aldaar, beiden wegens den stedelijken stand;

voor de provincie Zuid-Holland: de heeren *H. Blam*, lid van den raad der stad Rotterdam, en *J. Mees*, vice-president der kamer van koophandel aldaar, beiden wegens den stedelijken stand;

voor de provincie Zeeland: de heeren *J. G. Dutilh*, lid van den raad der stad Vlissingen, wegens den stedelijken stand, en *A. Caland*, hoofd-ingenieur van den waterstaat in de provincie Zeeland, wegens den landelijken stand;

voor de provincie Utrecht: de heer *A. van Vuuren Gz.*, wethouder der stad Montfoort, wegens den stedelijken stand;

voor de provincie Vriesland: jonkheer *W. E. Engelen*, secretaris der grietenij Leeuwarderadeel, wegens de ridderschap;

voor de provincie Groningen: de heer *H. J. Engelkens*, burgemeester der gemeente Winschoten, wegens den landelijken stand;

voor het hertogdom-Limburg: de heer *Mr. J. L. M. le Clercq*, president der arrondisements-regtbank te Roermond en lid van den raad aldaar, wegens den stedelijken stand.

— De Regering heeft thans geantwoord op de bekenkingen, welke in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gemaakt zijn, ten aanzien van het ontwerp van wet op het notarisambt.

Wat aangaat de bedenkingen, welke zoo wel tegen art. 67 van het eerste als tegen art. 73 van het gewijzigd ontwerp zijn aangevoerd, deze hebben tot het besluit geleid, om het onderwerp der openbare vrijwillige verkooping, zoo wel van onroerende als van onlichamelijke en lichamelijke roerende goederen, op tijd of tegen dadelijke aflevering en betaling verkocht wordende, en de daarmede in een onmiddellijk verband staande openbare verhuringen, verpachtingen en aanbestedingen, bij eene afzonderlijke wet te regelen, met welke samenstelling men reeds een aanvang heeft gemaakt, en welke, naar men vertrouwt, in de volgende Zitting der Staten-Generaal zal kunnen worden aangeboden. Ten einde echter het in werking brengen der wet op het notarisambt niet tot dat tijdstip te doen uitstellen, zijn, bij het laatste artikel daarvan, de wet van den 22 pluviöse, jaar VIII, en al de daarmede in verband staande verordeningen in stand gehouden. Bij de bovenbedoelde wet zal dan ook (wordt bij de antwoorden te kennen gegeven) meer eigenaardig kunnen worden geregeld alles wat door de verschillende beambten, met het bonden van openbare vrijwillige verkooping, verhuringen, verpachtingen en aanbestedingen belast, naar den aard der goederen welke daarvan het onderwerp uitmaken, behoort te worden nagekomen, en de kracht welke aan de verschillende daarvan op te maken acten behoort te worden toegekend; en men heeft daarom gemeend al de bepalingen, of uitzonderingen, betrekkelijk deze aangelegenheid, uit het wetsontwerp te moeten ligten.

De Regering heeft in die antwoorden wijders gezegd, dat zij de bevoegdheid van den notaris, om eene verandering van standplaats te mogen verzoeken, heeft gemeend te moeten beperken tot het arrondissement waarvoor hij is aangesteld of waarin zijne tegenwoordige standplaats gelegen is; dat de Regering volhardt bij de meening, dat de notaris een verlof nodig heeft, om zich langer dan den voorgesetzten tijd van zijne standplaats te verwijderen, en dat dit verlof niet door de presidenten, maar door de officieren en procureurs-generaal der regtbanken en hoven behoort te worden verleend.

De Regering neemt de verplichting op zich, om bij de behandeling van de nieuwe wetten op het notarisambt, welke in de aanstaande Zitting zullen worden voorgesteld, dit onderwerp in ernstige overweging te nemen, en zij houdt het niet voor onmogelijk, dat daarbij een middel zal kunnen gevonden, om het bezwaar weg te nemen. Zij gevoelt des te meer vrijheid naar die wetten te verwijzen, om dat zij gaarne getrouw blijft aan het beginsel, door de Staten-Generaal steeds vooruitgezet, dat iedere wet zich moet bepalen tot de meer bepaalde onderwerpen, welke regeling zij ten doel heeft. Men heeft zich vereenigd met het geuit verlangen, dat al de thans gevestigde notarissen den bij de wet gevorderden eed zouden moeten afleggen. Door de verandering, welke de redactie van sommige artikelen heeft ondergaan, vermeent men, dat deze gebragt zijn in een regelmatig verband met de bepalingen, vervat

in de art. 954, 991 en 1000 van het burgerlijk wetboek, waarin alleen van uiterste wilsbeschikkingen wordt gehandeld, en waarin dus bij deze wet geene verandering wordt gemaakt, hetwelk ook uit hanteerd aard en bestemming niet kan geschieden, ofschoon eene vergelijkende beschouwing van die artikelen later aanleiding schijnt te zullen moeten geven tot eene wijziging in het burgerlijk wetboek. De in de thans aanhangige wet gebezigde uitdrukkingen zullen in zoodanig geval geen hinderpaal opleveren, om de burgerlijke wet in overeenstemming met de wet op het notarisambt te doen blijven. In de antwoorden wordt gezegd dat, vermits bij de wet op de registratie reeds aan de notarissen de verplichting is opgelegd tot het houden van een repertorium, en de wijze hoe zulks behoort te geschieden daarbij is aangewezen, men het onnoodig geoordeeld heeft die voorschriften in de wet te herhalen.

Uit de veelvuldige in het ontwerp gebragte wijzigingen blijkt, dat uit de voordragt is weggefallen de bepaling, dat de titel der notarissen koninklijk notaris zou zijn.

In de voordragt is een nieuw artikel geplaatst van dezen inhoud: » Art. 31. Bijaldien bij acten van boedelbeschrijving of processen verbaal, wegens handelingen of daadzaken op te maken, een of meer der verschillende personen zijnen naam weigert te teekenen of zich bij de sluiting der acte verwijderd heeft, zonder die te hebben geteekend, is het voldoende dat van deze omstandigheid in de acte uitdrukkelijk melding worde gemaakt. Indien de verschijnende persoon of personen, die zijnen of hunnen naam weigeren te teekenen, daarvoor redenen opgeven, zullen die in de acte moeten worden vermeld. »

Nog is het volgend nieuw artikel in de voordragt geplaatst: » Art. 52. In het arrest, bij hetwelk een notaris tot eene criminele straf wordt veroordeeld, zal tevens deszelfs afzetting worden uitgesproken. Elk notaris, die tot eene correctionele gevangenisstraf mogt zijn veroordeeld, kan, op requisitoir van het openbaar ministerie, na in zijne belangen te zijn gehoord, door de regtbank van zijne bediening worden ontzet. »

Aan het einde van art. 67 is eene nieuwe *alinea* gevogd, luidende: » In geval de nieuw benoemde notaris tevens de jongste in de hoofdplaats van het arrondissement wordt, zal de verrigting van het overbrengen der minuten in de bewaarplaats geschieden ten overstaan van den oudsten notaris in de hoofdplaats, en het proces-verbaal door dezen worden opgemaakt. »

Wat aangaat de bedenkingen, die tegen het in de wet gebragte art. 68 waren gerezen (welke daarin bestonden, dat men, door het bezigen van het woord *benoemen*, aan den notaris een regt van bevoegdheid over zijne minuten had toegekend, dat met het door de wet aangenomen beginsel in strijd was), wordt in de antwoorden gezegd, dat dit bezwaar zijnen oorsprong verschuldigd schijnt te zijn aan de opvatting van het woord *benoemen*, dat overal in de wet was gebruikt, ook daar waar het eigenlijk meer eene opdracht van bepaalde regten aan reeds benoemde notarissen betrof; en thans, volgens het geuit verlangen, alleen dan is gebezigt, waar het sprake is van het aanstellen van eenen nieuwen notaris. De Regering echter heeft bovendien dat artikel nog eene nadere wijziging doen ondergaan, en vleit zich, dat daardoor aan de eene zijde alle bedenking zal verdreven zijn, en aan de andere zijde de handhaving van het aangenomen beginsel niet zal strijden met de bijzondere en gewigtige belangen van velen, die aan eenen notaris hun vertrouwen schenken, niet alleen omdat hij door de Regering benoemd is, maar ook omdat zij persoonlijk met zijne voorzigtigheid en zorgvuldigheid bekend zijn. Er is, naar aanleiding van de nu in het ontwerp gebragte wijziging, een middelweg ingeslagen, ten gevolge waarvan de notaris, aan wien gewigtige acten en waarden ter bewaring zijn toevertrouwd, de bevoegdheid zal hebben bij zijnen uitersten wil zijn gevoelen te doen kennen ten opzichte van de keus onder zijne ambtgenooten, door de regtbank uit te brengen, en bijaldien in zoodanig geval zijne aanbeveling, door het oordeel der regtbank, welke geheel vrij in hare beschouwing zal zijn, gevolg erlangt, zullen wel de minuten van den overleden notaris, welke meer dan dertig jaren oud zijn, onder den openbaren bewaarder komen, maar niet in handen van den nieuwelings door de Regering benoemden opvolger. De Regering heeft gaarne hierdoor een bewijs willen geven, dat zij hare keus aan niemand opdringt, zoodra de regtbank ook haar vertrouwen schenkt aan den man, die door een met het vertrouwen zijner medeburgers vereerd notaris deze onderscheiding waardig gekeurd is. Eene wijziging van deze wetsbepaling, gelijk men die van de nederlandsche regters mag verwachten, zal strekken om aan de ingezetenen gerustheid te verschaffen, zonder het beginsel der wet eenigzins te verkorten. De bezwaren, tegen het bekoemen van onbezoldigde bewaarders der minuten aangevoerd, door de verandering van den termijn van twintig in dertig jaren vermeerdert zijnde, heeft men gevolg gegeven aan het denkbeeld, om die bewaring op te dragen aan den jongsten notaris in de hoofdplaats van ieder arrondissement, en de art. 69—72 zijn in verband daarmede gewijzigd.

Eindelijk is er nog een nieuw artikel, en wel het 81ste, bij het ontwerp gevogd, van dezen inhoud: » De wet van den 22sten

pluivose, jaar VIII, en alle de daarmede in verband staande verordeningen, blijven in stand, tot dat het onderwerp der openbare vrijwillige verkooping bij de wet geregeld zal zijn."

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich in de laatste dagen bezig gehouden met het nader onderzoek over verschillende aanhangige ontwerpen van wet. Men ziet de be- raadslagingen over de voordragten nopens het notariaat en betrekkelijk het veefonds eerlang te ontmoet.

— Men meent uit eene goede bron te mogen verzekeren, dat het ontwerp van wet, tot daargestelling van een ijzeren spoorweg van Maas- tricht naar de prussische grenzen, thans aan geene openlijke dis- cussie bij de Staten-Generaal zal onderworpen worden, maar dat het Gouvernement zich voorbehoudt eene nader voordragt dienaangaande in de volgende Zitting te doen.

— Laatsteleden Zondag nacht is te 's Gravenhage overleden de edel hoogachtb. heer mr. N. W. Ardesch, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, raadsheer in den hoogen raad. De overledene was uit Harderwijk geboortig en mogt den ouderdom van 72 jaren bereiken, waarvan hij de laatste in ziekelijken staat doorbragt. Hij was algemeen geacht om zijne bijzondere voortreffelijke hoedanig- heden en vervulde sedert een reeks van jaren hooge regterlijke be- trekkingen met eene hem eigene gemoedelijkheid.

— Z. K. H. de Prins van Oranje heeft Zaterdag II., de fraaije schilderij van den heer *Eeckhout* bezocht, voorstellende den dood van *Willem den Zwijger*, en die, ten behoeve van de noodlijdenden door den brand te Hilvarenbeek, in het gebouw der Akademie, aan den Boschkant, ten toon gesteld is. De Prins heeft vervolgens Hoogst- deszelfs bijzondere tevredenheid aan den schilder betuigd, en hem op de vleijendste wijs over dit kunststuk onderhouden. De tentoon- stelling, welke tijdelijk gesloten was, is gisteren wederom voor het publiek geopend.

— Op den huize Samarang te Brummen, is den 7den Mei jl. over- leden de Weledel Gestr. heer *H. J. Domis*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud resident van Samarang, Passoeroeang en Soerabaya; een man, die zich in deze en andere betrekkingen met ongemeenen ijver en zucht tot uitbreiding van de nijverheid in en kennis van die gewesten, heeft gekwetst. Men kent van hem zijne beschrijving van de residentie Passoeroeang, eenige reisjes door de binnenlanden van Java, in de werken der Bataviasche Maatschappij opgenomen, andere bijdragen over de gewigtigste onzer Oostindische Bezittingen, alwaar hij ruim het vierde eener eeuw heeft doorgebracht, en zich door onvermoeide inspanning uit ondergeschikte betrekkin- gen tot die van resident over drie der voornaamste landschappen van Java wist te verheffen.

— In de *Amsterdamsche Courant* leest men onder dagteekening van 25sten Juni:

» Sedert het ongeluk aan de Seine is de aandacht zoo zeer op alle spoortreinen gevestigd, dat ook de minste vertraging bij eene verwacht wordende aankomst, ongerustheid verwekt; dit was dan ook gisteren het geval, door het eenige minuten aanblijven van den spoortrein, die kwart voor drie ure van Haarlem moest aankomen; maar toen dezelve, ofschoon dan ook wellicht 25 minuten later dan den bestemden tijd, in goeden staat verscheen, en men vernam dat het oponthoud enkel hierin had bestaan, dat de alles naauwkeurige gadeslaande opzigtters tusschen Haarlem en halfwege een ligt defect hadden ontdekt, zoo als honderden malen met rijtuigen het geval kan zijn, en dat men hierop begrepen had, de omzigtigheid te moeten gebruiken, van liever iets later aan te komen, maar alles eerst halfwege in volmaakte orde te moeten herstellen, werd zulks algemeen geprezen, en vermeerderde zulks het vertrouwen op de goede ad- ministratie."

— De jaarlijksche algemeene vergadering van het Prov. Utrechts Genootschap van Kunsten en Wetenschappen is den 24 en 25 dezer te Utrecht gehouden, onder voorzitting van den hoogleeraar *J. F. L. Schroder*. Van de bij het Genootschap ontvangen antwoorden op de uitgeschreven prijsvragen zijn in deze bijeenkomst met goud bekroond: 1°. eene geschiedenis der Joden in Nederland, waarvan de schrijver is bevonden te zijn de heer *Mr. H. J. Koenen*, advocaat te Am- sterdam; en 2°. eene verhandeling over het misbruik van sterke dran- ken en de meest geschikte middelen tot uitroeiing van hetzelfde, waarvan als schrijver is bekend geworden de heer *A. W. F. Her- kenrath*, med. et artis obstr. doctor te Amsterdam; terwijl aan een tweede stuk over hetzelfde onderwerp de zilveren eerepenning is toege- wezen, in geval de schrijver hiertoe zijnen naam wilde doen bekend worden.

Als nieuwe leden des Genootschap zijn voorgesteld en aangenomen de heeren *J. P. Arend*, hoogleeraar bij het koninklijk instituut voor de marine te Medemblik; *W. A. Baks*, generaal-majoor der artil- lerie; *Mr. A. Bogaers*, lid der arrondissements-regtbank te Rotterdam; *A. van der Boeg*, med. doctor te Zaandam; *F. van der Breg- gen*, hoogleeraar der geneeskunde te Amsterdam; *E. Fabius*, med. doctor te Amsterdam; *Mr. P. S. P. Ferrand*, referendaris, belast met de zaken van de arrondissementen, enz.; *Mr. G. J. Fortuyn*, advo-

caat te Amsterdam; *J. Haafkens*, Burgemeester te Leerdam; *D. T. Huet*, predikant bij de Walsche Gemeente te Rotterdam; *Mr. J. J. Nahuys*, advocaat te Utrecht; *Dr. H. Riedel*, præceptor der lat. scholen te Groningen; *Mr. C. P. E. Robidé van der Aa*, lid der Arrondissements-regtbank te Arnhem; *Dr. P. Rijke*, hoogleeraars der wis- en natuurkunde te Maastricht; *Dr. J. H. Scholten*, hoogleeraar der godgeleerdheid te Franeker; *Mr. C. L. Schüller*, advocaat te Utrecht; *Mr. D. Tiboel Siegenbeek*, substituut-officier bij de arron- dissements-regtbank te Leyden; *Mr. A. Telling*, secretaris der stad Franeker; *Mr. J. de Wal*, substituut-officier bij de arrondissements- regtbank te Winschoten en *Dr. H. Wijnbeek*, inspecteur der latijn- sche scholen, enz.

Men verneemt dat in de vergadering van de Maatschappij der Ne- derlandsche Letterkunde, den 16 dezer te Lisse gehouden, besloten is tot het oprigten van een gedenkteeken ter eere van den hoog'eeraar *J. H. van der Palm*, in de St. Pieterskerk te Leyden, tot goed- making der kosten waarvan eene algemeene intekening goepend zal worden. Voorts dat uit de voorgestelde prijsstoffen de twee volgende gekozen zijn: voor de dichtkunst, een dichtstuk, *het eiland Java*; voor de welsprekendheid: *Is de zoogenaumde romantische schrijf- trant geschikt voor het hollandsche karakter?* Tot buitenlandsche leden zijn gekozen de heeren: *Fr. Diez*, hoogleeraar te Bonn; *Dr. Försteman*, bibliothecaris te Halle; *M. Haupt*, te Leipzig; *K. Lach- mann*, te Berlijn; *F. Magnusen*, te Koppenhagen; *H. F. Mass- mann*, hoogleeraar te Munchen; *F. W. van Mauvillon*, te Cleve; *G. Rathgeber* te Gotha, en *dr. K. von Richthofen*, te Berlijn.

— Uit Groningen schrijft men van den 27 dezer:

» Eene lijfstrafelijke regtzaak, met welker behandeling het provin- ciaal gerechtshof alhier zich dezer dagen heeft onledig gehouden, le- vert wederom een treurig voorbeeld op van de euvelheden, waartoe eene oplopende of driftige geaardheid den mensch kan veroeren, wanneer hij met geene genoegzame mate van zuiver godsdienstig en zedelijk gevoel is toegerust, om aan dezelve ten allen tijde weder- stand te kunnen bieden.

Terwijl in den nacht van den 8 op den 9 Augustus 1841 te Wol- vega, in de provincie Vriesland, een hevige onweder woedde, ont- waarde zekere *Jakob Harmens Flobbe*, arbeider, aldaar woonachtig, dat men zich in een gedeelte zijner woning, betwelf hij aan eenen *Johann Fredrich Walrabenstein* had verhoord; bezig hield met het zingen van straatliedjes. Hij, hierover verontwaardigd, — voorna- melijk, naar het schijnt, uit hoolde dat zoodanig gezang, onder zulk een dreigend onweder, hem toescheen eene verregaande roekeloosheid te kenmerken, — begaf zich naar die woonkamer, en vorderde, welligt op eenen wat al te gebiedenden toon, dat met dit gezang zoude staken. Hij werd evenwel niet alleen niet gehoorzaamd, maar bekwaam, in stede daarvan, een bits en weigerend antwoord. Dade- lijk daarop sloeg zijne verontwaardiging tot gramschap en welhaast tot eene toomeloze drift over. Hij ijlt naar zijn woonvertrek, wa- pent zich aldaar met een zoogenaemd *rietsnid* (eene soort van sikkel, dienende tot het afsnijden van riet), — loopt alzoo wederom ter deur uit, en brengt met dit werktuig aan den zoon van voornoemden *Wal- rabenstein* eene tot in den long en het hart doordringende wonde toe, ten gevolge waarvan deze dadelijk is nedergestort en gestorven.

De heer procureur-generaal, even als zulks vroeger, toen deze zelfde zaak voor het provinciaal gerechtshof van Vriesland diende, was geschied, vorderde tegen den beschuldigten de doodstraf, door mid- del van den strop, op grond, dat de onderwerpelijke moedwillige doodslag zoude zijn vergezeld geweest van boetstrafelijke verwon- ding van een anderen persoon. Vermits echter van deze bijkomende verzwarende omstandigheid ten hove op geene overtuigende wijze mitsdien niet genoegzaam regtens was gebleken, is voornoemde *Jacob Harmens Flobbe*, oud 55 jaren, geboren te Steenwijkerwold, weduwnaar, vader van vier kinderen, bij arrest van den 21 dezer, schuldig verklaard aan de misdaad van *moedwilligen doodslag*, en te dierzake veroordeeld tot de schavotstraf van het zwaaijen met het zwaard over het hoofd, uit te voeren met al dezelfde voorbereidse- len, welke bij de othoofding worden in acht genomen, alsmede tot achtjarige rasp- of tuchthuisstraf.

De doorgaande stemming van een buitengewoon talrijk publiek, hetwelk deze terechtstelling bijwoonde, getuigde van eene algemeene deelneming in het noodlottig voorval, hetwelk het onderwerp van de- zelve uitmaakte. Moge hetzelfde blijvende indrukken achterlaten, en een ieder tot waarschuwing verstrekken, om, *bij de minste opwelling van drift, steeds op zijne hoede te zijn*; — en ook eene *bij anderen opwellende drift, door geens onvoorzigtige antwoorden of uitdrukkingen aan te suren!*

In een berigt uit New-York leest men, dat de regering der Veree- nigde Staten het voornemen liet doorblinken, om eene vermindering in de zeemagt te maken, of ten minste de versterking daarvan, waar- toe onlangs besloten is, niet door te zetten. Men hield dit zoowel als 't geen van de zending van lord *Asburton* gezegd is, voor een kenteeken, dat de onderhandelingen tusschen Engeland en de Vereenigde Staten

gelukkig voorwaarts gingen, en dat in alle gevallen minder dan ooit reden tot vrees voor een vredebreuk tegen de beide landen bestond. Latusschen toonen zich sommige Noord-Amerikaansche bladen over die vermindering der zeemagt ten hoogste verontwaardigd.

— In het huis der vertegenwoordigers te Washington is thans door de de daartoe benoemde commissie een rapport uitgebragt over het nieuwe tarief van regten van in- en uitvoer, hetwelk men in de Noord-Amerikaansche republiek wil tot stand brengen, om de inkomsten der bondgenootschappelijke schatkist te vermeerderen. Het bij dit rapport gevoegde ontwerp van tollarief is buitengewoon hoog. Het bepaalt een regt van invoer van 30, 35, 40 of zelfs 50 per cent op velerlei vreemde wollen, katoenen of zijden stoffen. Zelfs sommige grondstoffen voor de fabrieken worden hoog belast. Zoo stelt men onder anderen voor, om een regt van invoer van 30 pCt. van de waarde te heffen op ruwe wol, die meer dan 8 cents (Noord-Amerikaansche cents, ieder gelijk staande met 2½ cents Nederlands) waard is. Wol van mindere waarde zal 5 pCt. moeten betalen. Op de ruwe katoen wordt een regt van invoer van 3 cents per pond voorgesteld, op de ruwe suiker een zodanig regt van 2½ cents per pond. Na eene lange optelling van bepaalde artikelen eindigt het ontworpen tarief met te bepalen, dat van alle andere, daarin niet opgenoemde, een regt van invoer van 20 percent van de waarde zal worden betaald, en dat nog 10 percent meer van bepaalde regten zullen worden geheven, voor zoo ver de goederen door vreemde schepen worden ingevoerd, en niet uitdrukkelijk eenig ander regt voor die wijze van invoer is voorgesteld.

GEMENGDE BERIGTEN.

Opmerkenswaardige trek van krijgstuicht eens russische soldaat.

Toen op den 19den November 1824 eene overstroming St. Petersburg dreigde in te zwelgen, was een soldaat van een garde-regement, genaamd *Michiel Petrof* op schildwacht geplaatst bij een der ingangen van den zomer-tuin. Ofschoon hij in zorgelijke omstandigheden gebragt werd door de plotselinge vermeerdering des waters, dat spoedig boven zijne midden stond wilde hij echter zonder van hooger hand ontvangen bevel zijnen post niet verlaten. Tegen een der zijlen aangeleund wachtte hij tot men hem kwam aflossen. De overstroming kreeg een zeer verontrustend aanzien, en *Petrof's* leven was in het grootste gevaar. In dit noodlottig oogenblik herinnert de sergeant der ronde zich zijnen makker, gaat midden door de golven heen en doorwaadt, om den onverschrokken schildwacht te paderen, meer dan honderd vademmen, onder eenen hevigen wind tegen de winden en het water, dat hem omhoog toe overstelpte. Gelukkig kwam hij nog op de plaats waar *Petrof* was, en met de grootste moeite en kracht bragt hij dezen gezond en behouden in de kazerne terug.

Middel tegen Hondsdolheid.

De ridder *Noiteaux*, een Fransman, onlangs overleden, heeft dit middel, sinds twee eeuwen nitsluitend in zijn geslacht bekend, op zijn sterfbed medegedeeld aan zijn biechtvader, die verstandig genoeg was om zijn biechteling van den eed van geheimhouding te ontheffen, waaronder het geheim hem was medegedeeld en anders met hem ten grave zou zijn gedaald. Zie hier het recept: »Neem *wijnruit*, *wilde madeliefs*, blad en bloem te zamen, van elk een vingergreep; voeg er *églantierwortel* en *schorseneelwortel* in gelijke hoeveelheid bij en hak alles zeer fijn; meng voorts vijf of zes stukjes knuffloek, ter grootte eener hazelnoot, daaronder, en roer, na een vingergreep grof zout er bijgevoegd te hebben, alles in een mortier wel door elkander, zoo dat het als een deeg wordt. Giet vervolgens op dat deeg, hetwelk de grootte van een hoenderei zal hebben, een halven kerk witten wijn, en roer daarna alles in een vijzel ter deeg dooreen. Zigt het mengsel vervolgens door een doek en gebruik het doorgezeijde vócht gedurende negen dagen op eene nuchteren maag. Gedurende drie uren daarna van alle spijs en drank onthoudende. Als het middel voor dieren zal dienen moet de wijn met melk verwisseld worden.

Er bestaat geen voorbeeld dat het gebruik van dit middel de geneezing niet heeft te weeg gebragt.

De schoone uitvinding, het glas van stik-zelkstoffen welke aan de zachte zijde gelijk is, wordt tegenwoordig op vrij groote schaal uitgeoefend, en levert reeds de schitterendste monsters van vesten voor heeren, dameskleeders en andere voorwerpen van weelde. Deze stof overtreft in buigzaamheid en zachtheid zelfs de zijde, in sterkte en duurzaamheid staat zij natuurlijk veel hooger. Wanneer de fabriekjaars nog eenige moeilijkheden te boven is gekomen, dan zal de glasstof zekerlijk algemeen gedragen worden. Om eene juiste voorstelling van deze sierlijke en prachtige stof te verkrijgen, moet men de daaruit vervaardigde venster-gelassen beschouwen, door welke het licht als in een meêtel van edelgesteenten in alle kleuren breekt.

De Belgische Monitor kondigt de op handen zijnde uitgaaf aan van *onuitgegeven brieven van Willem den zwijger*, Prins van Oranje, grondlegger van het gemeentebest der vereenigde Nederlanden, mitsgaders van *nog onbekende stukken rakende het vermoorden diens Prinsen door Balthasar Gerards*, en de *beloening voor die afschawelijke daad aan de bloedverwanten van dien moordenaar door Philippus II* toegelegd, met welken arbeid de heer *Gachard* zich zal bezighouden. Deze verzameling, zal, naar men wil, ook daarom belangrijk zijn, wijl zij veel zal aanvullen wat aan de bekende verzameling des heeren *Groen van Prinsterer* ontbreekt, door gemis aan bescheiden. Ook brieven van den kardinaal *Granvelle* aan *Willem den zwijger*, mitsgaders rapporten van laatstgenoemden aan *Koningin Maria en Philip II*, toen de Prins bevel voerde over het leger te Philipville, in 1554 en 1556, en deszelfs volledige briefwisseling met de hertogin van Parma, tijdens zijne zending te Antwerpen, in 1566 en zijne reis in Nederland in 1567, zullen er in voorkomen. Het gedeelte treffende den moord, zal de brieven bevatten van den Prins van Parma, *Alexander Farnese*, aan *Philippus de II*, en de adeldomsbrieven aan de nakomelingen van *Gerards* verleend, die vroeger wel vermeld doch nimmer in 't licht gegeven zijn. Het zal uit twee deelen in 8vo bestaan.

Wij verzoeken onze lezers opmerkzaam te moeten maken op eene nieuwe kaart, door den boekhandelaar *H. F. van Gogh* te Rotterdam uitgegeven, van het gedeelte van den, in 1841 verdroffen Zuid-Hollandschen waard, bekend onder den naam van *Biesbosch* en *Bergsche Veld*. Dit kaartje, op een veertig duizendste van de natuurlijke grootte opgemaakt, bevat eene aanwijzing van al de polders in dien waard aangelegd, met hunne Zomerkaden ter hoogte van 2,64 el, boven het Amsterdamsche peil, en lager sedert het begin der 18de eeuw tot 1840. Uit de neven de kaart gevoegde aanwijzing blijkt dat van de ruim 11500 bunders, die de oppervlakte van den verdronken Zuid-Hollandschen waard, voor zoover die tot de provincie Noord-Brabant behoort, uitmaken, er bijna 3456 bunders met kaden omgeven zijn, in 117 poldertjes verdeeld, terwijl er voorts 4072 bunders onbekade doch vruchtgevende landen zijn, en het overige nog water is. Voorts vindt men op deze kaart nog onderscheidene aanwijzingen, als: de streek tot welke den verdronken Waard omtrent 1726 reeds was aangeduid, de plasbermen of bezinkingen waardoor de killen in 1805 beteugeld zijn, de plaatsen en benaming der zalmstreken. Een en ander maken dit kaartje onmisbaar voor alle eigenaars, pachters, visschers, of die verder tot meergemelden Waard in eenige betrekking staan.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (28 Junij) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 52; dito 5 pCt. 100¾, 5/8, elf zest.; Sijndik, 4½ pCt. 93, 93¾; dito 3½ pCt. 76; Handelsm. 150¾; O. I. 5 pCt. 99 een zest.; Rijn-Spoorweg 92½; Ardoins 19, 18½/16; dito Coupon

GEWONE VERKOOPZAAL.

Veemarkt Lt. D, N°. 178.

Verkoopning op Vrijdag den 1. Julij 1842 van meubilaire goederen, Bedden, Mans en Vrouwenkleeders, een zeer goed Schilderij, eene groote partij Tabaks- en Kruideniers-Winkelgereedschappen, als Kerf-bank, Eest, Koffijbrander- en Molen, Tonnen en Snuifpotten, Winkelbank, Dozen, Bussen en Flesschen, enz. Daags te voren te zien.

** Bij BROESE & COMP. te Breda is van de pers gekomen en alom verzonden:

TIJDSCHRIFT

VOOR

AANKOMENDE ONDERWIJZERS.

ZEVENDE JAARGANG, 1842 N°. 2.

Prijs per Jaargang f 2,00.

INHOUD:

I. *Aankondiging van nieuw uitgekomene boeken.* — Boekbeschouwingen.

II. *Mengelwerk.* — Wat heeft een onderwijzer te beartigen, alvorens hij eener post zal aanvaardigen, en V. — Voorlesing over de wafre vrijheid, door J. VAN KLINK, Schoolonderwijzer te *Kattendijke*. — Iets over den invloed van Amerika, vooral op Europa, sedert deszelfs ontdekking, door P. W. JONGBLOED, onderwijzer te *Tistjerk*. — Karakter-schets van JOHANNES, den Apostel des Heeren, een voorbeeld voor onderwijzers, door H. HUIZEN.

III. *Pragmen en opgaven.* — *Pragmen* en oplossingen. — Naamlijst der Oplossers, enz.

De Uitgevers van het TIJDSCHRIFT voor AANKOMENDE ONDERWIJZERS gaarne de aanschaffing van vroegere Jaargangen gemakkelijk wissende maken voor de Nieuwe Intekenaars, zullen, zoo lang de voorraad strekt, de 6 Eerste Deelen of Jaargangen tegen f 1,50 per Jaargang afleveren.